

Sygn. akt I PK 111/09

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko Urzędowi Skarbowemu w O.
o wyrównanie wynagrodzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2009 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w O.
z dnia 28 stycznia 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.
do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 października 2008 r., Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. zasądził od pozwanego Urzędu Skarbowego w O. na rzecz powoda M. R. kwotę 11.927,37 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za okres od kwietnia do sierpnia 2008 r. oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód od maja 1999 r. był pracownikiem Izby Skarbowej w O. W 2006 r. zajmował stanowisko kierownika Oddziału Nadzoru nad Urzędami Skarbowymi, na którym otrzymywał wynagrodzenie miesięczne w łącznej wysokości 4.819,93 zł (według mnożnika 2,684 kwoty bazowej). Minister Finansów na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 5c ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 ze zm.) wyznaczył powoda z dniem 17 października 2006 r. do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Z kolei na podstawie art. 53 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 49, poz. 483 ze zm.) dyrektor Izby Skarbowej w O. przeniósł powoda z dniem 17 października 2006 r. do pracy w Urzędzie Skarbowym w O., ustalając jednocześnie na okres pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O. miesięczne wynagrodzenie obejmujące wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 6.956,93 zł - przy ustalonym mnożniku 3,874 kwoty bazowej - oraz dodatek za wysługę lat. Na okres od 1 stycznia do 9 kwietnia 2008 r. dyrektor Izby Skarbowej w O. ustalił powodowi pełniącemu obowiązki naczelnika Urzędu Skarbowego w O. wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 7.315,33 zł, przy mnożniku kwoty bazowej 3,982. W trakcie pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O. powód wykonywał obowiązki o zupełnie innym charakterze niż na stanowisku kierownika Oddziału Nadzoru nad Urzędami Skarbowymi w Izbie Skarbowej. Nowe stanowisko pracy wymagało od powoda znacznie większego zaangażowania czasu i energii. W związku z uchynieniem z dniem 9 kwietnia 2008 r. upoważnienia Ministra Finansów do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O. powodowi powierzono z dniem 10 kwietnia 2008 r. stanowisko komornika skarbowego w Urzędzie Skarbowym w O. z wynagrodzeniem miesięcznym obejmującym wynagrodzenie zasadnicze 4.873,83

zł - przy zastosowaniu mnożnika kwoty bazowej 2,653 - oraz dodatek za wysługę lat w wysokości 17% wynagrodzenia zasadniczego (828,55 zł). Pismo zawierające zmianę warunków zatrudnienia powód otrzymał w dniu 2 maja 2008 r. Tego samego dnia oświadczył pisemnie, że przyjmuje stanowisko komornika skarbowego, ale nie przyjmuje zaproponowanych mu warunków płacowych i oczekuje na ich wypowiedzenie w ustawowym terminie. W odpowiedzi na to pismo nowy naczelnik Urzędu Skarbowego w O. poinformował powoda, że jego poprzednie wynagrodzenie zostało ustalone na okres pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O., natomiast w następstwie uchylecia przez Ministra Finansów upoważnienia do pełnienia tych obowiązków, zaproponowano mu stanowisko komornika skarbowego z adekwatnym wynagrodzeniem.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo o wyrównanie wynagrodzenia za okres od kwietnia do sierpnia 2008 r. zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem Sądu Rejonowego, po cofnięciu powodowi upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O., propozycja nowych warunków pracy i płacy - wobec braku pełnej zgody powoda - powinna przybrać postać wypowiedzenia zmieniającego. To zaś oznacza, że powód przez okres równy okresowi wypowiedzenia zachował prawo do pobierania wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości.

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2009 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. - w uwzględnieniu apelacji pozwanego - zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że powództwo oddalił. Sąd Okręgowy wywiódł, że "problematyka dotycząca ochrony trwałości stosunków pracy pracowników urzędów skarbowych nie jest problematyką łatwą i może rodzić szereg wątpliwości i problemów, tym bardziej iż takie sprawy nie często występują w praktyce sądowej". Zdaniem Sądu odwoławczego, "z zawartej w aktach sprawy dokumentacji zdaje się wynikać w sposób jednoznaczny, iż wyznaczenie do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego oznacza czasowe powierzenie tych obowiązków i pociąga za sobą na ten okres pełnienia obowiązków określenie warunków płacy". To, że w piśmie powierzającym pełnienie obowiązków nie wskazano okresu, na jaki powierza się te obowiązki, nie zmienia charakteru "czasowości" tego powierzenia. Stąd też, skoro powodowi przyznano określone

wynagrodzenie na czas pełnienia tych obowiązków, to tak ustalone wynagrodzenie pozostaje ściśle związane z pełnionymi obowiązkami i jest przyznane na ten okres. Z tego względu Sąd odwoławczy stwierdził, że "nie wydaje się" uzasadnione stanowisko Sądu pierwszej instancji jakoby cofnięcie upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O. i zaproponowanie powodowi nowych warunków pracy i płacy wymagało zastosowania przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego. Sąd Okręgowy "nie wdając się w ocenę prawidłowości przeniesienia powoda z Izby Skarbowej do Urzędu Skarbowego" uznał, że to "nie zmienia charakteru pracy (zatrudnienia) powoda w okresie od 17 października 2006 r. do 9 kwietnia 2008 r.". Według Sądu drugiej instancji, nie jest najważniejsze, w jaki sposób powinna zostać rozstrzygnięta kwestia dalszego zatrudnienia powoda po cofnięciu mu przez Ministra Finansów upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O.. Istotne jest natomiast stwierdzenie, że od 10 kwietnia 2008 r. są to inne warunki pracy i płacy, ustalone przez strony i porównywalne z warunkami, jakie miał powód w Izbie Skarbowej przed dniem 17 października 2006 r.

W skardze kasacyjnej od całości wyroku Sądu Okręgowego powód zarzucił obrazę: 1) art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. przez niewyjaśnienie jego podstawy prawnej oraz niedokonanie wykładni przepisów będących podstawą prawną wyroku i ograniczenie tego obowiązku do stwierdzenia, że zastosowanie art. 42 k.p. było niezasadne; 2) art. 42 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że nie wymaga wypowiedzenia zmniejszenie wynagrodzenia pracownikowi służby cywilnej przeniesionemu do pracy w innym urzędzie, któremu następnie cofnięto upoważnienie Ministra Finansów do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego, w sytuacji braku porozumienia stron co do wysokości nowego wynagrodzenia; 3) art. 11 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że ustalenie warunków pracy i płacy w przypadku pracownika służby cywilnej przeniesionego do pracy w innym urzędzie, po cofnięciu mu upoważnienia Ministra Finansów do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego, nie wymaga zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika.

W uzasadnieniu skargi powód wywiódł w szczególności, że Sąd Okręgowy nie tylko nie dokonał analizy i wykładni przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, ale nawet nie wskazał, na jakiej podstawie prawnej opart zaskarżony wyrok. Powód zarzucił, że uszło uwadze Sądu, iż samo wyznaczenie (upoważnienie) do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego nie jest czynnością z zakresu prawa pracy, a jedynie pociąga za sobą konieczność dopełnienia niezbędnych czynności w celu ustalenia nowych warunków pracy i płacy. W przypadku powoda podstawę tych czynności stanowił art. 53 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brakuje jednak rozważań co do sekwencji czynności kadrowych dokonanych wobec powoda po wyznaczeniu go na stanowisko osoby pełniącej obowiązki naczelnika oraz po cofnięciu mu upoważnienia. Sąd Okręgowy uznał tym samym stanowisko Sądu pierwszej instancji za wadliwe, nie wskazując jednocześnie, na jakiej podstawie i z jakich przyczyn tego dokonał. Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku polega na wskazaniu nie tylko przepisów prawa, ale także na wyjaśnieniu, w jaki sposób wpływają one na treść rozstrzygnięcia. W konsekwencji - zdaniem skarżącego - wyrok Sądu odwoławczego nie poddaje się kontroli kasacyjnej. W zakresie zarzutów obraży prawa materialnego powód stwierdził, że z chwilą przeniesienia go do pracy w Urzędzie Skarbowym w O. rozwiązano z nim umowę o pracę w Izbie Skarbowej w O. i nawiązano umowę o pracę w Urzędzie Skarbowym. Na to przeniesienie powód wyraził zgodę w sposób dorozumiany. Natomiast cofnięcie powodowi upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego w sferze prawa pracy nie mogło spowodować nawiązania nowego stosunku pracy, bowiem ten stosunek trwał. Wobec braku porozumienia stron co do wszystkich warunków pracy i płacy, cofnięcie upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika mogło stanowić dla pracodawcy uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia warunków pracy i płacy (art. 42 k.p.). Tego wypowiedzenia pracodawca powinien jednak dokonać z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. W ocenie skarżącego, istotą rozpoznawanej sprawy nie była wcale "czasowość" warunków zatrudnienia powoda, ustalonych na czas pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego, ale sposób - zdaniem powoda wadliwy

- ustalenia jego warunków pracy i płacy po ustaniu upoważnienia do pełnienia tych obowiązków.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie należnych kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona z uwagi na trafność podniesionego w niej - w pierwszej kolejności - zarzutu naruszenia przepisów postępowania (art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c.). W orzecnictwie podkreśla się, że chociaż naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. nie wpływa bezpośrednio na treść rozstrzygnięcia sądu, to możliwe jest oparcie skargi kasacyjnej na zarzucie naruszenia tego przepisu w sytuacjach wyjątkowych, jeżeli skarżący sprecyzuje na czym polega uchybienie zasadom sporządzenia uzasadnienia wyroku oraz wykaże, że skutek tego uchybienia nie poddaje się on kontroli kasacyjnej. Istota tego zarzutu polega więc na tym, że nieprzytoczenie w wyroku istotnych motywów rozstrzygnięcia nie pozwala na ich ocenę, a w konsekwencji na sprawdzenie, czy wyrok jest trafny (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, LexPolonica nr 405135; z dnia 22 sierpnia 2001 r., V CKN 348/00, Prokuratura i Prawo 2002 nr 6, poz. 40; z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, LEX nr 78271; z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1862/00, LEX nr 109420; z dnia 15 kwietnia 2005 r., I CK 756/04, LEX nr 301885; z dnia 5 października 2005 r., I UK 49/05, OSNP 2006 nr 17-18, poz. 280; z dnia 7 października 2005 r., IV CK 122/05, LEX nr 187124; z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05, LEX nr 200973 oraz z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971). Sporządzenie uzasadnienia w sposób nieodpowiadający w pełni stawianym mu wymaganiom, jeśli przedstawione w nim motywy nie pozwalają na przeprowadzenie kontroli kasacyjnej zaskarżonego orzeczenia, może być - w świetle art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, LEX nr 238975). Gdy zaś zaskarżone orzeczenie na skutek

niekompletności uzasadnienia nie poddaje się kontroli kasacyjnej, a więc kiedy faktycznie staje się niemożliwa rekonstrukcja motywów, które doprowadziły Sąd drugiej instancji do wydania orzeczenia, to z tej przyczyny może dojść do uchylenia orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 kwietnia 1997 r., I PKN 97/97, OSNAPiUS 1998, nr 4, poz. 121; z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 100; z dnia 13 czerwca 2000 r., V CKN 69/00, niepubl.; z dnia 20 kwietnia 2004 r., V CK 92/04, LEX nr 194083).

Mając to na uwadze, należy zgodzić się z powodem, że wyrok Sądu drugiej instancji w istotnym zakresie nie poddaje się kontroli kasacyjnej. Sąd Okręgowy wydał rozstrzygnięcie całkowicie odmienne od Sądu Rejonowego. Zobowiązywało to Sąd odwoławczy do szczegółowego wyjaśnienia, dlaczego orzeczenie Sądu pierwszej instancji było błędne, przy tych samych ustaleniach faktycznych. Sąd pierwszej instancji dokonał analizy przepisów ustaw z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych i z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej i doszedł do wniosku, że przeniesienie powoda z izby skarbowej do urzędu skarbowego (zmiana pracodawcy) uniemożliwia przyjęcie, iż wynagrodzenie powoda w nowym urzędzie zostało ustalone tylko na czas pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego. Sąd drugiej instancji uznał natomiast, że analiza przepisów dotyczących powierzenia pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego i przeniesienia do innego urzędu jest zbędna. W ten sposób doszło do sytuacji, w której Sąd Najwyższy nie może dokonać weryfikacji wykładni i zastosowania tych przepisów, gdyż kontroli kasacyjnej podlega wyrok sądu drugiej instancji. Sąd Okręgowy przez przytoczenie przepisów prawa, które według niego miały zastosowanie do sytuacji prawnej powoda, powinien wyjaśnić, na czym w sferze prawa pracy polegała istota powierzenia powodowi pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O., a w konsekwencji, jaki był jego status pracowniczy po dniu 9 kwietnia 2008 r., czyli po cofnięciu mu upoważnienia do pełnienia tych obowiązków. Zagadnienie to ma niewątpliwie charakter złożony, co stwierdził Sąd Okręgowy. Mimo tego, Sąd drugiej instancji uchylił się od rozstrzygnięcia tej istotnej dla rozpoznania sprawy kwestii. Sąd Okręgowy w sposób stanowczy nie określił, jak na gruncie przepisów prawa pracy kształtował

się status powoda po cofnięciu mu przez Ministra Finansów upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego, a w szczególności, czy wśród przepisów pragmatyki służbowej dotyczącej członków korpusu służby cywilnej istniały regulacje przewidujące "automatyczny" powrót pracownika do warunków wynagradzania przysługujących sprzed czasowego powierzenia mu, nie tylko innych obowiązków, ale też w innym urzędzie. Sąd drugiej instancji przyjął, że z akt sprawy "zdaje się wynikać w sposób jednoznaczny, iż wyznaczenie do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego oznacza czasowe powierzenie tych obowiązków i pociąga za sobą na ten okres pełnienia obowiązków określenie warunków płacy". Pomijając, że jeśli wynika to w sposób jednoznaczny, to nie może to "zdawać się" wynikać, należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy uchylił się od odpowiedzi na pytanie co do charakteru prawnego przeniesienia powoda z Izby Skarbowej do Urzędu Skarbowego. Z kolejnego fragmentu uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego ("nie wydaje się uzasadnione stanowisko Sądu pierwszej instancji, jakoby cofnięcie upoważnienia do pełnienia obowiązków Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. i zaproponowanie powodowi nowych warunków pracy i płacy wymagało zastosowania przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego") trudno również jednoznacznie wywnioskować, czy Sąd odwoławczy rzeczywiście jest przekonany co do słuszności swego rozstrzygnięcia.

W tym stanie rzeczy, powód ma rację, że Sąd Okręgowy powinien ponownie przeprowadzić szczegółową analizę czynności kadrowych dokonywanych kolejno względem niego, poczynając od przeniesienia go do pracy w Urzędzie Skarbowym w O. z dnia 17 października 2006 r. przez dyrektora Izby Skarbowej w O. w następstwie wyznaczenia przez Ministra Finansów do pełnienia obowiązków naczelnika Urzędu Skarbowego w O. na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 5c ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych. Należy przy tym zwrócić uwagę, że powoływanie oraz odwoływanie naczelników urzędów skarbowych przez Ministra Finansów jest elementem ich podległości w hierarchii urzędniczej w administracji skarbowej i metodą sprawowania nad nimi kontroli przez Ministra Finansów jako naczelny organ administracji publicznej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2002 r., III PZP 16/02, OSNAPiUS 2002 nr 23, poz. 563). W kompetencji Ministra nie leży więc w zasadzie kształtowanie sytuacji

pracowniczej naczelników urzędów skarbowych. Z chwilą odwołania ze stanowiska naczelnika urzędu skarbowego dana osoba przestaje być organem skarbowym, ale pozostaje w zatrudnieniu w urzędzie skarbowym i w stosunku do niej dalsze czynności z zakresu prawa pracy powinien podejmować nowy naczelnik tego urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2005 r., I PK 52/05, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 204). Należało więc ocenić, czy - w świetle odpowiednich przepisów - takie same zasady trzeba odnieść do udzielenia i cofnięcia upoważnienia do pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego.

W ustalonych okolicznościach faktycznych nie ulega wątpliwości, że dokonane przez dyrektora izby skarbowej przeniesienie powoda (będącego pracownikiem izby skarbowej) do urzędu skarbowego, spowodowało zmianę jego pracodawcy. Obowiązkiem Sądu było wobec tego dokonanie w pierwszej kolejności stanowczego ustalenia i oceny, czy taka zmiana może mieć charakter czasowy (związany z okresem powierzenia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego). Sąd Okręgowy powinien również ocenić, jakie przepisy szczególne odnoszące się do członków korpusu służby cywilnej w sferze prawa pracy miały zastosowanie do powierzenia powodowi pełnienia obowiązków naczelnika urzędu skarbowego i cofnięcia mu tego upoważnienia. W myśl ogólnej zasady wyrażonej w art. 5 k.p., przepisy Kodeksu pracy mają bowiem zastosowanie dopiero w razie braku przepisów szczególnych. Rzeczywiście, co do powszechnego stosunku pracy, w orzecznictwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1976 r., I PRN 3/76, OSNCP 1976 nr 10, poz. 224; OSPiKA 1977 nr 6, poz. 99 z glosą M. Seweryńskiego) oraz doktrynie (por. W. Muszałski: Przejściowe powierzenie pracownikowi pracy innej niż określona w umowie, NP 1978 nr 1, s. 56, por. też wyjaśnienie Departamentu Prawa Pracy z dnia 30 października 1975 r., PP-515-133/75 [w:] Kodeks pracy. Przepisy wykonawcze i związkowe. Wyjaśnienia i orzecznictwo, pod red. J. Pachy, Warszawa 1979, s. 281) dopuszcza się możliwość czasowej zmiany warunków pracy i płacy konkretnego pracownika (na przykład powierzenie obowiązków brygadzysty pracownikowi zatrudnionemu na "zwykłym" stanowisku robotniczym). W takim przypadku po upływie okresu, na jaki ta zmiana nastąpiła, pracownik powraca na poprzednie warunki pracy i płacy, bez konieczności stosowania (w razie braku zgody pracownika) wypowiedzenia

zmieniającego. Nie można zatem wykluczyć, że w stosunku pracy powoda mogło dojść do (uzgodnionej przez strony, choćby w sposób konkludentny) zmiany jego statusu pracowniczego w ten sposób, że powód (dotychczas zatrudniony w izbie skarbowej) - w związku z powierzeniem mu pełnienia funkcji naczelnika urzędu skarbowego - nie tylko wyraził zgodę na przeniesienie służbowe (zmianę pracodawcy na urząd skarbowy), ale także na zmianę warunków pracy i płacy na czas ściśle określony.

Z powołanych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 398¹⁵ § 1 oraz art. 108 § 2 k.p.c.

/tp/